

ЦРЯС Вх. № 239/06, 07. 2016г.

СТАНОВИЩЕ

от доц. Петя Миролюб Кутинчева, доктор – катедра "Водни спортове",
Национална спортна академия „В. Левски“

ОТНОСНО: Дисертационния труд на Мехмет Йозсаръ на тема:
**„Адаптирана физическа активност и плуване при централно-мозъчни
увреждания в детската възраст“** - за присъждане на образователната и
научна степен „доктор“

Научен ръководител: **проф. Майя Николова, доктор**

Темата на дисертационния труд, изложен на 183 печатни страници / с
включени 52 фигури, 7 таблици и 2 приложения / е дисертабилна, социално
значима и с определена практическа насоченост. В структурно и
съдържателно отношение дисертацията съответства на изискванията за такъв
вид научни материали. Цитираните и анализирани в текста голям брой
специализирани литературни източници - 110 /34 на кирилица и 76 на
латиница/ и 9 интернет сайта показват широката научна осведоменост на
докторанта и умението му за интерпретация на концепциите на различни
автори по разглежданата проблематика.

В обстойно изготвената първа глава - **Литературно проучване и анализ**
/в обем от 67 страници/ авторът аналитично е представил историческите
аспекти в развитието на адаптираната физическа активност, основните
положения и теоретическите й конструкти, и на тази основа е разгледал
особеностите на двигателната активност в детска възраст. Интерес от
професионална гледна точка представляват посочените възможности за
приложение на адаптирано плуване с терапевтична насоченост при лица с
физически увреждания. Предвид изследвания контингент е изяснена

етиологията, класификацията на ДЦП и функционалната диагностика при деца с такова заболяване, като необходима предпоставка за реализиране на научно-приложния експеримент.

Целта, задачите и методите на изследване са точно и ясно дефинирани. Представена е подробна информация за общото и психомоторното състояние на изследваните 10 лица с ДЦП. Приложени са голям брой диагностични показатели / 25 / за физическа дееспособност и физиометрични, начинът на изпълнението им и системата на оценяване. Докторантът професионално е разработил учебното съдържание по адаптирано плуване при деца с ДЦП в два етапа: I – Адаптация във водната среда/включва умствена нагласа, самостоятелност и упражнения за ротация/ и II – Усвояване на плувни умения и сръчности / включва телодържане, дишане, плъзгане и елементарни движения с крайниците /.

Анализът на резултатите /глава III - обем 55 страници/ - е подробно представен в количествен и качествен план, като са използвани подходящи математико-статистически методи за обработка на данните от научно-изследователската дейност. Получените статистически достоверни разлики в динамиката на изследваните показатели / изключение са само фини захвати на горен крайник / доказват ефективността на разработената и приложена методика по адаптирано плуване, която е основен принос на дисертационния труд.

Като достоинство на научната разработка трябва да се посочат и изготвените индивидуални модели на физическите и физиометричните възможности, които позволяват да се оптимизират подходите в терапевтичното въздействие при бъдещата работа на АФА – специалиста.

Направените **изводи и препоръки** /общо 9/ се основават на проведеното изследване и определят необходимостта от прилагане на апробираната адаптирана методика за профилактика и лечение на деца с ДЦП в центровете за социална и физическа рехабилитация.

Представеният **автореферат** съответства на съдържанието на дисертационния труд. Изложени са същността на проблема, организацията и методиката на изследователската работа и са представени основните резултати от изследването.

По темата на дисертацията са публикувани **4 научни материала**.

В заключение може да се обобщи, предвид изложеното съдържание и приносите в теоретичен и приложен аспект, че дисертационната разработка представлява завършен научен труд, на основание на което предлагам на научното жури да присъди на Мехмет Йозсаръ образователната и научна степен „доктор“.

София, 07.07. 2016 г.

доц. Петя Кутинчева, доктор